

VENKOVNÍ HRACÍ PLOCHY - AKTUALIZACE POČTU VEŘEJNÝCH VENKOVNÍCH HRACÍCH PLOCH V LIBERECKÉM KRAJI, DODRŽOVÁNÍ HYGIENICKÝCH POŽADAVKŮ, OVĚŘENÍ KVALITY PÍSKU VE VYBRANÝCH PÍSKOVIŠTÍCH

V roce 2019 si odbor hygieny dětí a mladistvých Krajské hygienické stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci vybral jako téma regionálního úkolu aktualizaci údajů o venkovních hracích ploch s provozovateli. Regionální úkol probíhal ve třech etapách od dubna do září 2019.

Venkovní hrací plocha (VHP) je plocha určená pro hry dětí, je k tomuto účelu zkolaudována a má svého provozovatele. Hygienické požadavky na ni jsou stanoveny v § 13 odst. 2 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů ve spojení s § 40, příloha č. 14 vyhlášky 238/2011 Sb., kterou se stanoví hygienické požadavky na koupaliště, sauny a hygienické limity písku v pískovištích venkovních hracích ploch. Dále je její provozovatel povinen dodržovat požadavky § 8 a 9 zákona č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (zákaz kouření, označení).

Provozovatel VHP určené pro hry dětí je povinen zajistit, aby písek užívaný ke hrám dětí v pískovištích nebyl mikrobiálně, chemicky a parazitárně znečištěn nad hygienické limity. Podmínky provozu takové hrací plochy s pískovištěm, režim údržby a způsob zajištění stanovených hygienických limitů upraví provozovatel v provozním řádu. Provozní řád dětského hřiště a pískoviště by měl obsahovat údaje o provozovateli, správci, odpovědnost za úklid a údržbu, údaje o provozní době, denním úklidu, režimu údržby a výměny písku, zábraně vstupu volně pobíhajících zvířat, zákaz kouření včetně označení apod.

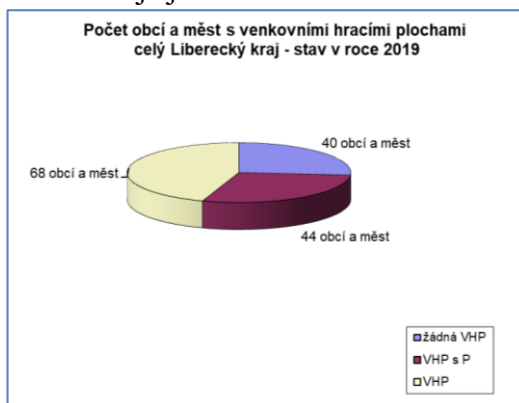
VHP s provozovateli podléhají státnímu zdravotnímu dozoru. Kontroly se zaměřují na dodržování provozního řádu, vizuální kontrolu údržby a zabezpečení pískoviště proti vnikání zvířat, označení zákazu kouření, popřípadě provádějí kontrolní laboratorní vyšetření písku.

Zejména neudržovaná a nezabezpečená pískoviště představují riziko ohrožení zdraví dětí, které si na nich hrají. Při nedostatečné údržbě pískovišť hrozí jejich znečištění zejména výkaly zvířat. Takovéto znečištění může být zdrojem mikrobiální a parazitární kontaminace. V písku se mohou nacházet mikroorganismy a parazité, kteří při vniknutí do těla přes kůži nebo při požití písku či vkládání znečištěných rukou do úst představují ohrožení zdraví dětí.

Cílem tohoto úkolu bylo provést nové zmapování veřejných venkovních hracích ploch formou oslovení jednotlivých obcí a měst kraje. Na základě předložených údajů provést na vybraných VHP státní zdravotní dozor včetně odběrů vzorků písku z pískoviště a tím ověřit zda je dodržována platná legislativa ze strany jejich provozovatelů.

V I. etapě byly požádány jednotlivé obce a města kraje o zaslání aktuálních údajů o veřejných venkovních hracích plochách na svém území. V Libereckém kraji je celkem 218 obcí a měst. Údaje byly získány od 152 z nich. Na základě získaných údajů bylo zjištěno, že ve 40 obcích a městech není žádná venkovní hrací plocha (VHP) a ve 112 jsou umístěny VHP. Z těchto má poté 44 obcí a měst VHP s pískovištěm a 68 obcí a měst pouze VHP s hracími prvky.

Ve II. etapě byl na náhodně vybraných VHP s pískovišti proveden státní zdravotní dozor včetně odběrů vzorků písku z pískovišť. Každé územní

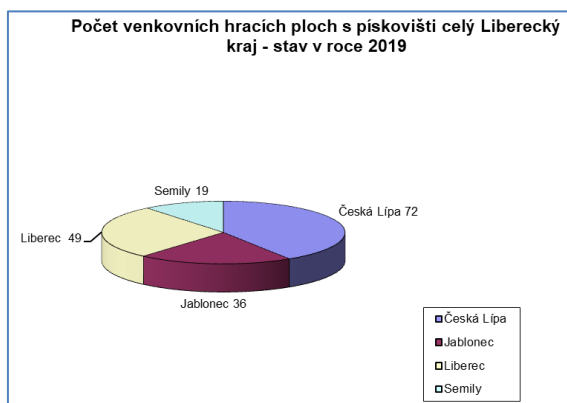
pracoviště provedlo dozor a odběr na 4 VHP s pískovišti. Celkem byl proveden státní zdravotní dozor na 16 VHP s pískovišti a odebráno 16 vzorků písku z pískovišť. Na každém pískovišti byl odebrán směsný vzorek a provedeno mikrobiální, parazitární a chemické vyšetření. Ze 16 odebraných vzorků nevyhověl pouze jeden pro pozitivní nález geohelmintů.

Při provádění státního zdravotního dozoru nebyly zjištěny žádné nedostatky. Provozní řády vyvěšeny, atesty o kvalitě písku předloženy. Nechyběly požadovaná označení o zákazu kouření. : U 1 VHP nevyhověla kvalita odebraného písku požadovaným hygienickým limitům. Provozovatel zajistil okamžitou výměnu písku. U 2 VHP bylo zjištěno nedostatečné zakrytí pískoviště. Vzhledem k tomu, že v platné legislativě není řešena povinnost zakrytí, byl provozovatel na tuto skutečnost pouze upozorněn s doporučením efektivnějšího způsobu zakrytí.

Provedená aktualizace veřejných venkovních hracích ploch v Libereckém kraji ukázala, že dle posledních dostupných údajů z roku 2015 (85 obcí a měst s 267 venkovními hracími plochami, z toho bylo v 51 obcích a městech 189 VHP s pískovišti a ve 34 obcích a městech 78 VHP bez pískovišť) došlo k nárůstu jak obcí a měst, které mají VHP, naopak mírně poklesl počet VHP s pískovišti, což je pravděpodobně způsobeno obavami provozovatelů zajistit požadovanou kvalitu a údržbu pískovišť. V roce 2019 je ve 112 obcích a městech 371 VHP, z toho je ve 44 obcích a městech 176 VHP s pískovišti a v 68 obcích a městech 195 VHP bez pískovišť. Provozovatelé, jimiž jsou především obce a města, respektují požadavky platné legislativy.

Veškeré údaje o umístění VHP v Libereckém kraji jsou k dispozici na webových stránkách www.khslbc.cz

V jednotlivých bývalých okresech byly zjištěny tyto údaje :

Česká Lípa: celkem 58 obcí a měst – 8 nemá žádnou VHP, 50 má VHP, z toho v 18 je VHP s pískovištěm a v 32 je VHP bez pískoviště.

Jablonec nad Nisou: celkem 25 obcí a měst – 10 nemá žádnou VHP, 15 má VHP, z toho v 8 je VHP s pískovištěm a v 7 je VHP bez pískoviště.

Liberec: celkem 24 obcí a měst – 8 nemá VHP, 16 má VHP, z toho v 11 je VHP s pískovištěm a v 5 je VHP bez pískoviště.

Semily: celkem 45 obcí a měst – 14 nemá žádnou VHP, 31 má VHP, z toho v 7 je VHP s pískovištěm a ve 24 je VHP bez pískoviště.

Dále bylo zjištěno, že v 44 obcích a městech, které mají VHP s pískovištěm je celkem umístěno 176 VHP s pískovišti. V České Lípě je to 72 pískovišť, Jablonci na d Nisou 36 pískovišť, Liberci 49 pískovišť a Semilech 19 pískovišť.

Jaroslava Minaříková
odborný referent oddělení hygieny dětí a mladistvých

září 2019